

ALFÖLDI MÉHÉSZET

A SZEGEDVIDÉKI MÉHÉSZ-EGYESÜLET HIVATALOS LAPJA

MEGJELENIK MINDEN HÓ 15-ÉN

<p>ELŐFIZETÉSI DIJ: Egész évre 8 korona. Fél évre 5 „ Egyesületi tagoknak: Egész évre 6 korona. Fél évre 4 „</p>	<p>Felelős szerkesztő: FÜLÖP JÓZSEF. Főmunkatárs: VÉKES IMRE a Szegedvidéki Méhész-Egyesület elnöke.</p>	<p>Szerkesztőség és kiadóhiva- tál: Szeged, Csongrádi-sugár- út 13. szám, hova a lap szel- lemi részét illető közlemények is küldendők. Kiadó: SZÜTS ISTVÁN tanító.</p>
<p>Előfizetési és az egyesületi tagsági díjak a „Szegedi Népbank Szövetkezet“ címére küldendők (Kossuth Lajos-sugárút 13. sz.) Csekk: 28.256. szám.</p>	<p>— EGYES SZÁM ÁRA 70 FILLÉR. — Egyes számok külön is kaphatók: BARTOS LIPÓT KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN Szeged, Kárász-utca 5. szám.</p>	

Üdvözet Tiszacsésére!

Közel egyidőben a mi lapunkkal indult meg Tiszacsésén a „Méhészeti Hetilap“, Méhész Jenő szerkesztésében.

Ugyanaz a gondolat volt bizton sarkalója és ébresztője Szabolcsban egy új lap megindításának, mint éppen nálunk. Gondolataink találtak. Nem elég az, hogy az ország központjában van egy jó méhészeti szaklap. Egyes vidékek gócpontjain a lokális érdekek kielégítésére, a méhészeti gazdasági szakmunkának megszervezésére égető szükség van egy-egy helyi szaklapra is.

Szabolcsban és Szegeden ugyanez a gondolat ébredt föl egymástól távol, anélkül, hogy egymásról csak sejtelmünk is lehetett volna.

Meleg szeretettel köszöntjük derék laptársunkat, szivből óhajtjuk, hogy Szabolcsban és környékén a méhészeti szak tudás terjesztése, a méhészeti gazdasági tevékenység megszervezése, irányítása, gondozása legnagyobb eredményeket érje el!

E munkásság terén teljes szolidaritás áll fenn közöttünk és mi ennek a kölcsönösségnek fentartását nemcsak óhajtjuk és kívánjuk, hanem ennek fejlesztésére mindent megtenni szilárdul el vagyunk határozva.

A felénk nyújtott jobbot baráti kézzorítással fogadjuk és szivből viszonzozzuk hozzánk intézett meleg, bensőséges köszöntő szavait!

Országos egyesületi három keretsoros kaptárak használhatóbbá tétele.

Általában elfogadott tény, hogy a kiskeretű három keretsoros kaptárak úgy a tenyésztés, mint a mézelés szempontjából kicsinyek és a kis alsó kijáró nyílás szűk, elégtelen. Ezekben a hibákban részben segíthetünk kevés munkával, úgy, hogy a kaptárakat és a kereteket teljesen megvarrhatjuk. Természetesen egy ilyen kaptár nem fog pótolni egy minden célra megfelelő, újonnan készített kaptárt, de legalább nem vesz kárba az a sok vagyoni, ami a kiskeretű kaptárakba van befektetve.

Az átalakítás szükségessé teszi, hogy a kaptárt kiüresítsük. Evégből a méheket átpakoljuk egy üres kaptárba, vagy ha ilyen nem volna, kirakjuk a kerettartóra kora reggel és ruhával a méheket gondosan letakarjuk, nehogy meghűljön a fiasítás. Igyekezzünk a munkát pár óra alatt bevégezni, hogy a méheket mielőbb visszarakhassuk.

Az új beosztás szerint egy három keretsoros kaptárrész lesz mindig a költőtér. Evégből a választó deszkát és az ezt tartó párkányt kiszedjük az átalakítandó kaptárból és az alsó két keretsor részére szolgáló vájatokat, illetve kerettartó léceket annyival feljebb alkalmazzuk, hogy a legfelső és második keretsor között olyan köz legyen, mint amilyen a költőtér két keretsora között volt. A kerettartó léceket könnyebb feljebb szögezni, a horonyvágás nehezebb.

A kaptárak alsó kijáróját pontosan beleillő dugasszal vagy félretolható deszkácskával jól elzárjuk, mert különösen egy ilyen magas keskeny fészeknél nagyon hátrányos lenne a kicsi alsó kijáró. Az a kérdés merül fel tehát, hogy az új kijárót hol alkalmazzuk, felül-e vagy középpütt? Felül nem ajánlatos, mert a keskeny keretekben a fent levő fészket nem koszoruzhatná elég méz. Boczonádi Szabó Imre, a felső kijáró föltétlen híve sem ajánlja a keskeny kaptároknál a felső kijárót.

A közhasználatban leginkább kettős és hármas kaptárak vannak elterjedve. Lássunk csak egy példát a kettős kaptárral, mert a többes kaptárak átalakítása ugyanebből teljesen érthető lesz.

A kettős kaptárnál az a cél ugyebár, hogy a két családra való szállást egy család számára tegyük alkalmassá. A kettős kaptáraknál két lakás áll előttünk, egyik a baloldali, a másik a jobboldali. Az új nyílást úgy vágom ki tehát, mondjuk az első és második keretsor között, hogy mind a két lakás számára szolgáljon. Vágok tehát egy 3—4 centiméter magas és 24 centiméter hosszú nyílást, melynek fele (12 cm.) egyik lakásra, másik fele (12 cm.) a másik lakásra szolgál kijáróul.

A nyílásba könnyen járó, de beleillő 14 cm. hosszú röplyukelzárót is készítünk. Ez két centiméterrel azon okból legyen hosszabb, mint a nyílás felerésze, mivel a válaszfal rendszerint két centiméter vastag és arra a célra szolgál, hogy addig, míg a család nem elég népes arra, hogy mindkét lakást elfoglalja, egyiket elzárva tarthassam. De más célra is szolgál ez, amint alább látni fogjuk.

A közös kijáró nyílás készen lévén, még arra van szükség, hogy a két lakást a méhek számára átjárhatóvá tegyem, mert hiszen a

közös kijáró még nem jelentené két család egyesítését, amelyek ilyen módon még teljesen el lennének különítve. A két lakás összekapcsolását azáltal érem el, hogy a válaszfalon is nyílást vágok, de hogy az anyát távol tarthassam, rá Hanemann-rácsot alkalmazok. Készíték tehát egy 15—18 cm. hosszú és 8—10 cm. magas nyílást a válaszfalon, amire Hanemann-rácsot szegezek. E nyílással a két lakást egyesítettem, a ráccsal pedig az anyát teljesen az egyik lakosztályra szorítottam, ami most kizárólag költőtérül szolgál, miáltal a másik lakosztályt teljesen méztérre alakítottam át.

Előnyös, ha az átjáró nyílás olyan, hogy azt egy betolható deszkalappal teljesen el is zárhatom; még előnyösebb, ha egy másik betolható lappal is rendelkezem, melybe egy rostaszövetet is alkalmaztam, ami arra a célra szolgál, hogy ha két külön családot egyesítek a két lakásban, a méhek a két részből addig nem járhatnak össze, míg én meg nem engedem. Rostaszövet alkalmazásával két nap alatt a két család egyszaguvá válik, minekutána egyesíthetem anélkül, hogy a méhek egymást legyilkolnák.

Az így módosított országos egyleti kaptár ürtartalma körülbelül elég nagy lesz ahhoz, hogy a megnagyobbított közös kijáró nyílás és bővebb férőhely minden előnyét kihasználhassuk.

Egy oly kettős kaptárból indultunk ki, melyben két erőteljes család foglalt helyet. E két család közül az egyiket rakjuk vissza régi helyére, a már most módosított új kaptárba. A másik család helyét, amit mézürre alakítottam, telerakom üres tartaléklépekkel, esetleg teszkek bele néhány lezárt fiasításos keretet a második családból is, amelyből az anyát nyolc kerettel áteszem egy teljesen üres kaptárba, a többi még megmaradó kereteket pedig tetszés szerint fordíthatom gyengébb családok erősítésére, avagy visszahelyezhetem a módosított kaptárnak abba a részébe, amelyiket mézürnek jelöltem ki. Most kiveszem az átjáró nyílást teljesen elzáró deszkáskákat és helyébe szagosító rácsot teszkek. Két-három nap múlva a Hanemann-rácson keresztül engedem a méheket közlekedni. A kijáró méhek a második családból mind visszatérnek régi helyükre, evégből kinyitom a régi alsó kijárót is, minek következtében a család oly népesedést ér el, amely valóban meglepő. Most van egy oly családom, melyben három keretsoron van a költőtér, másik három keretsoron pedig a méztér.

Ha ezt az eljárást akácvirágzás előtt öt nappal alkalmazom, akkor oly mézelési eredményt érek el, amely a legvérmesebb reményeket is kielégíti.

Ennek a kettős kijáró nyílásnak az a különös előnye van, hogy a mézelő méheknek nem kell azt a hosszú utat megtenni, mint az országos egyesületi alsó kijárású kaptároknak, ahol a mézür legfelül van, hanem a méhek közvetlen bejutnak rövid uton a mézürbe, míg azok, amelyek a fiasítások ápolásával vannak elfoglalva, egyenesen és külön uton jutnak a fészekbe, anélkül, hogy egymást zavarnák utjokban.

Aki a kaptár átalakítását a fentebb leírt módon megcsinálta, tehát eljárásunk lényegét megértette, annak már nem kell külön elbeszélni a hármas vagy egyes kaptárok egyesítését, mert hiszen a további utmutatást a gyakorlat maga megmutatja.

Ujszegedi.

Vasutas méhészek.

Irta: Pauer Ilona, okl. tanítónő.

K. P. ur által a t. szerkesztőséghez intézett és hozzám juttatott levélben foglaltakra az alábbiakban óhajtok válaszolni s kérem a t. szerkesztőséget, hogy soraimnak b. lapjában helyet adni sziveskedjék.

A levélíró által felvetett kérdést a földmivelésügyi miniszterium már évekkel ezelőtt megoldotta, illetve megvalósította.

Ezek szerint a vasutas méhészek részére már voltak — és háboru után bizonyára újból lesznek díjmentes méhészeti tanfolyamok.

A t. szerkesztőség által beszerzett és rendelkezésemre bocsátott iratokból megállapítottam, hogy a földmivelésügyi miniszterium méhészeti osztálya már 1912. évben 71,266/XI—3. szám, 1913. évben 66,609/XI—4. szám, 1914. évben pedig 74,562/XI—3. szám alatt az ország három nagyobb városában, és pedig: Szegeden, Szatmárnémetin és Kaposvárott 1—1, tehát a három helyen összesen 6 (hat) teljesen ingyenes — 18 napos — tanfolyamot rendezett vasuti alkalmazottak részére.

A tanfolyamon mindenkor egy, a földmivelésügyi miniszterium által kirendelt méhészeti szaktanító végezte az oktatást.

Hogy ezek a tanfolyamok mennyire eredményesen és sikeresen működtek, azt mi sem bizonyítja jobban, mint az, hogy 1914. évben a háboru kitörése miatt maradt el a már teljesen előkészített és megtartani szándékolt újabb két tanfolyam.

Megemlítem egyébként, hogy e tanfolyamok a méhészet titkaiba való bevezetés teljes anyagát felölelték. A résztvevők kiképzést nyertek:

I. Elméleti rész.

1. A méhtenyésztés fontossága és haszna. A méhészet fejlődése.
2. A méhészet helyes megkezdése. A méhes felállítása. A méhcsalád és egyedeinek általános ismertetése.
3. Az anyaméh részletes ismertetése, annak fejlődése, rendeltetése és megújítása.
4. Az anyátlansági esetek ismertetése s az anyásítás módjai.
5. A dolgozóméh részletes ismertetése, annak fejlődése, rendeltetése s munkáinak ismertetése. A méheknek számításból (spekulatív) és szükségből való etetése.
6. Az álnya ismertetése, álnyas család és annak kezelése. A rabló méhek és az ellenük való védekezés.
7. A hereméh részletes ismertetése, annak fejlődése és rendeltetése. A fölös számú herék fejlődésének korlátozása.
8. A viaszéptmény és a sejtek különféleségei. A lépek értéke és azok eltartása.
9. A fontosabb mézelő növények ismertetése. A vándorméhészet s a méhek szállítása.
10. A méhek betegségeinek ismertetése és azok orvoslása. A méz kezelése és eltartása.
11. A méhek ellenségeinek ismertetése és az ellenük való védekezés.
12. A méz értékesítése, annak a háztartásban való felhasználása. Mézbor és mézecet készítése.

II. Gyakorlati rész.

1. A közönséges kasok, a mozgó szerkezetű kaptárok, az átmeneti kaptárok s részeinek ismertetése.

2. A keretek kiszédésének és berakásának gyakorlása. Kezdések és egész mülépek beragasztása.

3. Az anyás és anyátlan családok megfigyelése. Az anya-, dolgozó- és hereméh bemutatása. Mülépkészítés és annak gyakorlása.

4. A fedeszka tisztogatása. A fiasítás bemutatása minden fokozatban.

5. A műrajkészítés bemutatása. Gyenge családok felerősítése.

6. A méhcsaládok kezelésének gyakorlása. A méhek tavaszi átvizsgálása.

7. A kaptár berendezése raj számára s a raj behelyezése a kaptárba. A rajok gondozása.

8. A kaptár költőterének bővítése kész lépekkel vagy mülépekkel.

9. A méztér berendezésének bemutatása. Anyanevelő ismertetése és benépesítése.

10. A mézelszedés és mézpergetés bemutatása. A kipergetett sejtek további alkalmazása.

11. A méhcsaládok beteleltetésének ismertetése és bemutatása. A méhek téli gondozása.

12. A műrajnál az anyabölcsők megszemlélése. A fölösleges anyabölcsők eltávolítása.

Végül felemlitem, hogy a Szegeden megtartott tanfolyamok közül a két elsőt *Valló Zoltán*, a harmadikat *Tóth János* méhészeti szaktanár urak vezették s magam is szerencsés voltam a legutóbbi tanfolyamon résztvenni.

A tanfolyamhallgatók mindenike készített egy országos egyesületi egyes kaptárt, amelyhez az anyagot díjmentesen kapták, épp úgy, mint a tanfolyam végeztével kiosztott sejtágókést, sejtnyitóvillát, keretfogót és kaparóvasat.

Egyébként a vasutasok bizonyára örömmel fognak értesülni arról, hogy a nagyérdemű elnökség tárgyalásokat folytat az államvasutak szegedi üzletvezetőségével, hogy az új méhészetek berendezését és a beruházási kölcsönök törlesztését a vasuti altisztek és örök számára is lehetővé tegye s amennyire lehet, megkönnyítse.

Anyanevelés.

— Különösen a kezdő méhészeknek. —

A méhek csodálatos társadalmában az anya az összetartozás, a munka biztosítója. Ha az anya elhal, megbomlik a rend a szorgalmas munkásság között. Nyugtalanul futkosnak, mintha keresnék, mintha hívnák. Épp azért a méhésznek nagy gondja legyen arra, hogy az anya ha el is pusztul, másikkal legyen pótolható.

Ezért állandóan rendelkezünk tartalékanyákkal. Ezeket pedig anyanevelés által nyerjük. Rendesen kezelt méhest el sem lehet képzelni anyanevelők nélkül. Ahonnan az anyanevelő hiányzik, ott bizonyára

sokszor észlelte már a gondatlan méhész, hogy a legszebb, legszorgalmasabb családjai is elpusztultak, vagy teelésre alkalmatlanná lett. Tudja mindenki, hogy egy jó család elvesztése mit jelent a méhészetre. Milyen keserűséggel nézi az ember az üresen tátongó kaptárt. Mert a legjobb esetben is mit tehetünk anyátlanság esetén? A legjobb körülmények között anyát neveltetünk a családdal. Igen ám, de ez a családra nézve nagy idő- és népvesztés. Ezt persze csak olyankor lehet alkalmazni, amikor van még here, hogy az anya megtermékenyülhessen.

Ha pedig anyanevelésre alkalmatlan időben anyátlanodik el a család és tartalékanyánk nincs, a legjobb, amit még tehetünk, hogy az anyátlan családod egyesítjük egy másikkal.

Gondoskodjunk tehát idejében az anya neveléséről. Erre legalkalmasabb idő a rajzás ideje. Ezután pusztul el a legtöbb anya, de ekkor nevelhető új anya a legkönnyebben.

Mennyi anyát neveljünk? Legalább is minden tíz családra egyet. Így aztán, ahogy a méhcsaládok száma szaporodik, annak arányában fokozzuk az anyanevelők számát is.

Mi az az anyanevelő? Egy olyan kaptár, amelybe 5–6 keret fér el. Lehet az egyes, kettes, háromas és így tovább. Elhelyezhetjük a méhesházban, vagy a szabadban, kis tetők alatt. Én helyesebbnek tartom a szabadban való elhelyezést és ott is csak egy rakáson kevesebb nevelőt, hogy a fiatal anya könnyen hazataláljon a pázás után. Ha többes az anyanevelő, lehetőleg más-más irányu legyen a röplyuk elhelyezése, vagy legalább is különféle színű a röpdeszka és kaptárrész.

Az anyanevelő család teelése nem biztos a kis nevelőkben, azt legjobb egy erősebb család mézürébe vagy nagyobb kaptárba elhelyezni és eleséggel jól ellátni. Én már kísérleteztem egy bélelt falu egyes kis anyanevelővel kaptárban, zajtalan hüvös szobában a teelésel, de nem sikerült. Nyáron megvannak egy kis ládikában, csak a nap forró sugaraitól védjük őket.

Hogyan nevelhetünk anyákat? Többféleképpen. Készíthetünk műrajocskát, vagy egy utórajt többfelé veszünk, aszerint, hogy hány anya van velük.

Ha műrajocskával rendezzük be a nevelőt, úgy ennek ez a módja: Kiválasztunk egy erős családot, melynek sok a népe, jó természetű, szorgalmas és fiatal anyja van. Lehetőleg legyen nála födelezett anyabölcső is. Így gyorsabban és tökéletesebb anyát nyerünk, mintha közönséges fiasítást adunk be. Ha a kiválasztott családnál van anyabölcső, akkor kiválasztjuk a legérettebb és legtökéletesebbet tartó keretet s a rajta ülő méhekkal az anyanevelőbe helyezzük. Vigyázzunk, hogy az anya rajta ne legyen. Az előkészített nevelőben ekkor már legyen legfelülre egy üres lép beakasztva. Emellé teszünk egy érett, dolgozó s fiasítással teli keretet a méhekkal, utána az anyabölcsőt. Ezen is lehetőleg érett fiasítás legyen a legtöbb. Utána kevésbé mézeset, végül egy keret teli mézeset. Hozzásöprünk még vagy két keretről népet, de mindig ügyeljünk, hogy az anya köztük ne legyen. Ha anyabölcső nincs, olyan keretet keressünk ki, melynek szélén 2–3 napos fiasítás van s azt adjuk be. A méhek anyabölcsőt huznak rajta s így anyát nevelnek. Bizony így később lesz anyánk, de azért nem baj.

Az ilyen rajocskákat jó, ha állandóan itatjuk, mert kezdetben 2—3 napig nincs kijáró méhük, az öregek mind visszamentek a régi helyükre.

Én már úgy is neveltem anyát, hogy az ilyen rajocskához egy aznap kijött utórajtól minden ceremónia nélkül a rajkészítés után egy anyát adtam be. Eltogadták s egy-kettőre lett termékeny anyám.

Ha a nevelő családtól a petéző anyát elveszük, ismét anyát nevel.

Ősszel a fölösleg anyanevelőket egyesítjük s lesz egy jó teledőképes, elég erős családunk. De előfordul az is, hogy az ilyen anyanevelő családból őszig egynéhány keret fiasítással való segítség s nagyobb kaptárba helyezés után jó családunk válik. Egyre ügyeljünk! Ha nagyobb kaptárba helyezük az anyanevelőt, úgy azon a helyen maradjon s a röplyuka is oda essen, ahol azelőtt volt.

Az elvett anyákat különféle módon adhatjuk be az anyátlan családoknak.

Amint látjuk, nem haszontalan időöltés az anyanevelés, sőt szükséges és hasznos is.

Neveljünk hát anyákat!

Brunner Ödön.

*

(Ehhez a tartalmás, okos cikkhez mi a magunk részéről a következőket jegyezzük meg: Gyenge családokkal soha ne neveltessünk anyát. Legcélszerűbb, ha a leggazdagabb, legnépesebb családoktól elveszük az anyát 3—4 kerettel, ez azután nevel magának anyát bőven. Mikor készen vannak az anyabölcsők, — az anyátlanítástól számítva 8—9-ik napon, — annyi anyanevelőbe helyezek el anyabölcsős kereteket. ahány anyát akarok nevelni. A tartalékanyák abból a célból is célszerűek, hogy ezekkel a nem sikerült anyákat is kicserélhetem. Evégből célszerű, ha bőven gondoskodunk tartalékanyákról! Szerk.)

A méhek élete.

(Folytatás.)

II.

Törvényeik.

Ha először nyitunk ki egy kaptárt, olyanforma izgalom vesz rajtunk erőt, mint midőn valami ismeretlen, talán félelmetes meglepetéseket rejtegető helyre, pl. egy sirboltba kell behatolnunk. A méhek körül fenyegető veszélyekről egész mondakör keletkezett. Kelletlenül emlékezünk vissza szurásaikra, melyek oly különös, semmivel össze nem hasonlítható fájdalmat okoznak. Valami sajgó zsibbadásfélének nevezhetnők, a pusztá izzó szelének, mely végigszáguld a megsebzett tagon; mintha a nap e leányai atyjuk haragos sugaraiból szűrték volna le azt a süjtő erejű mérget, hogy annál hathatosabban védelemzék meg édes kincsüket, melyet a szintén tőle nyert kedvező órák oltalma alatt gyűjtöttek.

Az igaz, hogy a kaptár, ha vigyázat nélkül nyitja ki olyasvalaki, aki nem ismeri lakóinak jellemét és erkölcsait, vagy nem törődik velök, egyszerre a harag és hősiesség égő bokrává változik át. De semmi nem szereshető meg oly könnyen, mint az a csekélyke ügyesség, mely büntetlenül való kezelésükhöz szükséges. Elég egy kevés, idejében

rájok bocsájtott füst, aztán jó adag hidegvér és szelidség, hogy a jól felfegyverzett munkásnők ki hagyják magukat tőlünk fosztani, anélkül, hogy fullánkjuk használatára gondoljanak. Gazdájukat, bárhogy állították az ellenkezőjét, nem ismerik meg; az embertől nem félnek, de a füst szagát érezve, vagy a nyugodt mozdulatokat látva, melyek hajlékuk körül buzgólkodnak, anélkül, hogy őket fenyegetnék, azt tartják, hogy itt nem támadással vagy valamely nagy ellenséggel állanak szemben, ki ellen védekezni lehetséges, hanem természeti erővel, vagy katasztrófával, melynek legüdvösebb magukat alávetni. Ahelyett, hogy fölvennék a hiábavaló harcot s telve előrelátással, mely épp azért csalódik, mert nagyon messzire céloz, méztartalékjukra rohannak, hogy abból annyit vegyenek magukhoz, amennyi elég arra, hogy másutt, akárhol és azonnal új községet alapíthassanak, ha a régi elpusztulna, vagy kénytelenek volnának azt elhagyni.

Tanuljuk megfigyelni.

A laikus, ki előtt egy megfigyelő kaptárt nyitnak ki, eleintén meglehetősen csalódottnak érzi magát. (Megfigyelő kaptárnak egy fekete függönyökkel vagy fatáblákkal ellátott üvegfalu kaptárt nevezünk. A legjobbban csak egy lép van, hogy mind a két oldaláról megfigyelhessük. Ezeket a kaptárakat veszely és alkalmatlanság nélkül el lehet helyezni valamely szalonban, könyvtárban stb., csak a szabadba való kijárással legyenek ellátva. A párisi dolgozósobámban felállított kaptár méhei a nagy város köréngetegében is megtalálják a boldogulásukra szükséges táplálékot). Azzal kecsegtették, hogy ez az üveg-szekrény példátlan tevékenységet, bölcs törvények végtelen sokaságát, a szellemnek, miszteriumoknak, tapasztalatok és számításoknak, tudásnak és különböző igazságoknak csodálatos összességét, előrelátást és biztosságot, értelemre való szokásokat, rendkívüli érzéseket és erényeket foglal magában. S mit lát e helyett? Kis, vörhenyes bogyók zavaros halmazát, melyek pörkölt kávészemekhez, vagy az üvegfalakra csomósodott mazsolaszőlőhöz hasonlítanak. Ezek a szegény állatkák szinte félholtaknak látszanak s csak egy-egy lassu, összefüggéstelen és érthetetlen mozdulat rázkódtatja meg őket. Valóban bajos volna bennök felismerni azokat a csudás fénycseppeket, melyek az imént színet nélkül merültek ezer kinyílt, gyöngös-aranyos virágkehely eleven illatárjába s szálltak onnét ismét a magasba.

Dideregnek a sötétben; fulladoznak a megmerevedett tömegben. Beteg foglyoknak vagy bukott királynéknak lehetne őket mondani, kik csak egy pillanatig tündöklöttek a kert ragyogó virágai között, hogy azután ismét komor, zsufolt hajlékuk szégyenletes nyomorába süllyedjenek vissza.

Ugy van az ember velük, mint minden mélyértelmű valósággal. *Bele kell tanulni megfigyelésükbe.* Ha egy más bolygó lakója látná az embereket, amint szinte észrevétlenül járnak-kelnek az utcán, csoportosulnak bizonyos épületek előtt, vagy bizonyos tereken, s minden látható mozdulat nélkül várakoznak — nem tudni mire — lakásaikban, szintén arra a következtetésre jutna, hogy télen és nyomorultak. Az a sokszoros tevékenység, mely ebben a téflenségben rejlik, csak idővel ismerszik meg.

Ezeknek a szinte mozdulatlan kis bogyóknak mindegyike valójában szünet nélkül dolgozik s más meg más mesterséget gyakorol. Egyik sem ismeri a pihenést s azok például, melyek a legálmosabbaknak látszanak s élettelen fürtökben csüggnek az üvegtáblákon, a legfárasztóbb és legtitokzatosabb feladatot végzik: a viaszkot formálják s választják ki. De nemsokára úgy is találkozni fogunk ennek az egyseges szellemű munkásságnak részleteivel. Egyelőre elég lesz, ha figyelmünket a méh természetének legfontosabb vonására irányozzuk, mely e nyüzsgő munka rendkívüli összehalmozódását megmagyarázza. A méh mindenekelőtt s még sokkal inkább, mint a hangya, *társas lény*. Csak tömegben tud élni. Midőn a zsufolt kaptárt elhagyja, fejével vágva magának utat az eleven falban, mely környezi, az ő sajátos eleméből távozik. Egy darabig elmerül a virágokkal tele térben, mint a buvár a gyöngyökkel telt oceánban, de ha élete kedves, szabályos időközben vissza kell térnie a kaptár légkörébe, mint ahogy a buvár visszatér a levegőre, hogy lélekzetet vegyen. Elszigetelten, habár bőségesen él is van látva élelemmel s a legkedvezőbb hőmérsékleti viszonyok veszik is körül, néhány nap alatt el kell pusztulnia, nem az éhség-, vagy hidegtől, hanem a magányosságtól. A csoportosulás, a közösség, valami láthatatlan táplálékot választ ki számára, melyet épp oly kevésbé nélkülözhet, mint a mézet. Ezt a szükségletet kell szemünk előtt tartanunk, ha a kaptár törvényeinek szellemét meg akarjuk állapítani. A kaptárban az egyén maga semmi, létezése föltételes; alig egyéb ő, mint az egésznek közömbös tényezője, fajának szárnyas szerve. Egész élete teljes önfeláldozás azzal a végtelen, örök lényvel szemben, melynek alkotó részét teszi. Érdekes megállapítani, hogy ez nem mindig volt így. A mézelő himenopteráknál ma is megtalálhatók a házi méh lépcsőzetes előrehaladásának összes fokozatai. A lépcső legelső fokán egyedül, nyomorultan kinlódik, gyakran nem is látja ivadékait (a *Prosopisok*, a *Colletesek* stb.), néha meg a szűk család közepette él, melyet évről-évre hoz létre (a *dongók*). Azután ideiglenes társulatokat alkot (a *Panurgusok*, a *gatyásméhek*, a *Halictusok* stb.), hogy végre fokról-fokra haladva, elérkezzék a mi kaptáraink szinte tökéletes, de irgalmatlan társadalmához, hol a köz az egyént teljesen magába olvasztja s ahol a köz a maga részéről ismét elkerülhetetlenül feláldoztatik a jövő halhatatlan, elvont társadalmának.

Vidéki levelek.

Alább két vidéki levelet közlünk. Az egyiket egy kiváló állami tisztviselő írta, aki maga is nemcsak méhész, de elsőrangú méhészeti szakiró is. E levél hű kifejezője annak a mély fájdalomnak, amely eltölti egy érző ember kedélyét, a természet, szereti az állatokat, szereti ezt a bizonyára magasabb rendű lényeket: a méhecskéket, amikor azok pusztulását szemlélni kénytelen.

A legmélyebb elméjű bölcsész vizsgálódására érdemes az a jelenség: mily hatással van az ember kedélyére a természet szent szeretete. A másik levelet *Joó Gyula* dr., a kecskeméti jogakadémia tudós

igazgatója írta hozzánk, aki méhészkedését „Hungária“-kaptárokkal kívánja megkezdeni.

Mindkét levélre olyan választ adott egyesületünk elnöksége, amelyvel honorálni igyekeztünk azt a bizalmat, amely a levelekben irántunk megnyilatkozott.

A két levél a következő:

I.

Makó, 1917. február 21.

Tekintetes Elnökség!

Köszönettel vettem b. lapjuk 1—2. számát s ezennel belépek a tagok sorába, mely célra 2 koronát bankjegyben mellékelek.

Öt éve, hogy Makóra kerültem, méhészkedem, ügyvezető-elnöke voltam az itteni Méhész-Egyesületnek, igazgató-választmányi tagja vagyok a „Magyar Méhész-Egyesület“-nek, cikkírója több magyar- és németországi méhészlaphoz, tudományos kutatásaim s didacticus szempontból szép méhest létesítettem, volt 12 család méhem, elpusztult mind; e hó 18-án vettem észre óriási veszteségemet s ma itt állok üres kaptárokkal. Országos keretű s méretű kaptárain üresek, nem zsong többé felém kedves zenéje kedvenceimnek, mert a mai nehéz időben, családos állami tisztviselő létemre, nincs módomban 10—12 család méhet beszerezni. Fáj a szívem, ha üres méhesemet látom; nem tudtam összel sem mézet, sem cukrot szerezni, hogy jól teletthessem be kedvenceimet, kiknek *idegességem gyógyulását, csendes, családi nyugodt életemet köszönhettem*. Ma ott vagyok, hogy semmim sincsen. Boldogabb ember nem igen volna egyesületükben, mint én, ha valami uton-módon legalább 8—10 család méhet tudnék szerezni jutányos árban, — az árát számításom szerint két év alatt fizetném le, — azért mondok hosszabb terminust, hogy esetleg ne essem határidőre nézve zavarba; hiszen mindent újra kell kezdenem s az első évben jövedelemre nem számíthatok. Kaptárimat magam csinálom, van egy kis műhelyem, sok könyvet olvasok, hajlandó vagyok nyilvános előadásokra; most egy új kaptárt készítek, majdnem kész, a neve „*Kuntsch ikerkaptár*“, mely nekem nagyon, de nagyon tetszik, *mert az országos mérettel felhagyok, nem nekem való*. Kérem, támogassanak kegyesen szerencsétlenségemben, nem ajándékot, csak segítséget kérek.

A lapra elő fogok fizetni.

Szeretném, ha legalább 4—5 családot már most kora tavasszal vehetnék, egyelőre az országosba tenném őket *s úgy megyek át a széles keretekre*.

Szives jóindulatukat kérve, vagyok kiváló tisztelettel és méhésztársi üdvözléssel

Guseó Ferenc, m. kir. adófőtiszt.

II.

Kecskemét, 1917. március 24-én.

Igen tisztelt Elnök ur!

Méhészettel akarok foglalkozni. Lakóházam ideális helyen, a városon kívül, kertek közepén van. Már néhány törzset és rajt biztosítottam magamnak. Csak kaptárokra van szükségem. Összeolvastam sok jó és rossz könyvet s több helybeli méhészetet megtekintettem s mármár a négy keretsoros országos méretű kaptár mellett döntöttem,

amidőn az „Alföldi Méhészet“ 3-ik száma véletlenül a kezembe került. Abban olvastam mélyen tisztelt Elnök urnak érdekesítő fejtegetését és leírását a „Hungaria“-kaptárról. Ez annyira megnyerte a tetszésemet, hogy elhatároztam, miszerint elsősorban a „Hungária“-kaptár beszerzése iránt teszek lépéseket s ha lehetséges, ezzel kezdem és rendezem be méhészetemet.

Éppen ezért azon tiszteletteljes kéréssel fordulok Elnök urhoz, szíveskedjék velem közölni, nem késtem volna-e még el a kaptár-rendeléssel; amennyiben mélyen tisztelt Elnök ur biztathat azzal, hogy egyelőre két darab kettős „Hungaria“-kaptárt négy keretsorral stb. teljes felszereléssel egy hónapon belül megkaphatok, azt válaszának vétele után meg is rendezem.

Amennyiben új méhészetemet a „Hungaria“-kaptárral rendezhetem be, a tagok sorába is jelentkezni óhajtok s b. lapjuknak is előfizetője leszek.

Szíves válaszáért előre is hálás köszönetet mondva, maradok mély tisztelettel
dr. Jóó Gyula, jogakadémiai igazgató.

Egyesületünk hivatalos közlései.

1. Választmányi ülésünk. A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ választmánya április 7-én délután 4 órakor tartotta rendes havi ülését Vékes Imre elnöklése mellett. Elnök felolvasta az újonnan belépő tagok névsorát. E szerint 160 új tag kérte felvételét az egyesület tagjai sorába. A választmány fel is vette az új tagokat. A számvizsgálóbizottság tagjaiul Fodor Jenő, Paulovich Márton, Blau Károly és Kiss István választották meg. A cukor kiosztásáról az elnök tett jelentést, amit a választmány tudomásul vett. A központi méhtelep létesítéséről és a „Hungaria“-kaptárak készítésének ügyéről Fülöp József alelnök tett jelentést. Oly nagy számban történtek bejelentések a „Hungaria“-kaptárra vonatkozólag, hogy elnökségünk szükségesnek tartotta az igazságügyminiszteriumhoz folyamodni a szegedi kerületi börtön asztalosműhelye munkáslétszámának emelése végett, miután hónapoként több és több munkást vont el a minisztérium a műhelytől és osztott be mezőgazdasági munkára. Miután a méhészetrel egy igen fontos termelő munka kiterjesztését céloztuk, kérelmünk kedvező elintézését reméltük. Azonban fájdalom, az igazságügyminiszterium kérelmünket f. évi április hó 6-án 17,332. sz. a. kelt rendeletével elutasította. A választmány ennek következtében korlátozott mértékben képes csak eleget tenni az eddigi bejelentett igényeknek, és pedig a bejelentések sorrendjében. A választmány ily értelemben határozott. A választmányi ülés, amelyen Battonyáról Kardos János, Törökkanizsáról, Magyarpádéről, Tizsaszentmiklósról is többen vettek részt, az apróbb ügyek elintézése után este 7 órakor véget ért.

2. Május havi ülésünk. A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ választmánya május 5-én, szombaton délután 4 órakor tartja rendes havi ülését egyesületi helyiségében (Raffay-féle vendéglő, Rákóczi-tér 2., a tüzoltó laktanyával szemben). Érdeklődőket szívesen látunk.

3. Családok megvétele. Kérjük vidéki tagjainkat, hogy ha valahol eladó akár kasos, akár kaptáros méhekről tudomást szereznek, jelentsék be lapunk szerkesztősége útján egyesületünk elnökségének.

4. Tagdíjak befizetése. Egyesületünk évi tagsági díja 2 korona. Miután eddig is többen vidéki tagjaink közül tagsági díjaikat a szövetségbe küldték, elnökségünk akként intézkedett, hogy az összes tagsági díjak, hasonlóképpen lapunk előfizetési díjával, a „*Szegedi Népbank Szövetkezet*“-be küldendők (Kossuth Lajos-sugárút 13. sz.).

5. Elhagyott méheseik. A hadbavonult méhésztársak méhészeteti nagyon sok helyen gondozatlanul állanak. Tudatjuk azokkal, akiknek elhagyott méheseik vannak, hogy az egyesület az ily elhagyatott méhészetek kezeléséről igen csekély díj ellenében gondoskodni fog. Jelentsék be az illető hadbavonultak hozzátartozói: 1. hány a gondozatlan méhcsalád, 2. milyen kaptárakban és 3. hol vannak a méhek elhelyezve?

6. A feldult Erdély méhészetének helyreállítása. A román betörés Erdély egyes vidékeinek nemcsak gabonáját rabolta, marháját hajtotta el és háztüzhelyeit hamvasztotta el, hanem virágzó méhészetét is elpusztította. Felkérjük méhésztársainkat, hogy szerencsétlen erdélyi testvéreink méhészetének ujjaszervezése érdekében akár pénzbeli adományokkal, akár méhcsaládok adományozásával közreműködni szíveskedjenek. A beérkező adományokat lapunkban nyugtatjuk. A méhcsaládoknak vasuton leendő elszállításáról egyesületünk fog saját költségére gondoskodni.

7. Kasos méhek átpakolása. A kasos méheket kaptárakba legcélszerűbb ápril első felében átpakolni, mikor az idő már enyhült, a családok pedig nagyobb fejlődést nem mutatnak. Az idén, mert későn nyitott a természet, egész ápril hó alkalmas lesz erre. A kasokat nem kell kettévágni a méhek kilakoltatásánál, ez teljesen fölösleges pusztítás volna. A sejteket úgy ki lehet szedni, hogy a kúpos kas teljesen épségben marad. Ez úgy történik, hogy a lépeket oldalt, a legrövidebbnél kezdve, egyenként kivágjuk egy görbe késsel. Akinek nincs örb kése, szerkesztőségünk szívesen küld akár használatra is, vagy pedig megvételeire is.

A méhecskék a zaj és mozgás következtében a kas csucsáról tömegesen húzódnak fölfelé a szélek felé, mert azt talán mondanunk sem kell, hogy a kast meg kell fordítanunk csucsával lefelé és míg dolgozom, két szék közé meg kell támasztanom, magam egy harmadik széken ülve, kényelmesen vágom ki és szedem ki a lépeket egyenként. Különösen vigyázok azokra a lépekre, amelyekben fiasítás van. A lépek egyik feléről a méheket lesöpöröm a keretbakra (aminek feneke és oldala van), a lépet lefektetem egy asztalra és a keretbe illesztem azt. Ha szükséges, késsel szabom bele. A kiszabott lépet két pálcika közé szorítom, amit hánccsal kötök össze. A pálcikákat én napraforgó szárából készítem, amit erre a célra kiválóan alkalmasnak találtam. A lépeket egyenként keretbe illesztvén, azokat megerősítvén, mind berakom a kaptárba. A kasban maradt méheket beütöm a rajbeöntőbe, ha ez nem volna, akkor a bakra, miután pedig ez országos méretnél igen keskeny, egy vastagabb papírlapra és besöpöröm az illető családhoz.

Legcélszerűbb, ha a méheket zárt méhesben pakolom át. Ha ez

nem volna, akkor valamely más zárt helyiségben. Szabadban ugyanis korán reggel hűvös van, a fiasítások megfázhatnak, nappal pedig jó időben odacsődülnek a méhek és könnyen rablás következhetik be, amire éppen ápril hóban hajlamosak a méhek.

Igy pakoljuk át a káros méheket keretes kaptárba!

8. **Elhalt méhcsaládok.** A tél folyamán rengeteg méhcsalád halt el éhen. Része volt ebben nemcsak annak, hogy sok méhészet maradt gondozatlanul a háboru miatt, de a múlt évi aszályos időjárásnak is. Sokan még akácmézet sem pergettek, még sem maradt elég élelmük a méheknek. Hogy tehát pontos adatok álljanak rendelkezésünkre, kérjük igen tisztelt méhésztársainkat, sziveskedjenek bejelenteni nekünk:

1. Hány méhcsaládjuk volt a múlt év nyarán?

2. Hány volt életben a tavasszal március 1-én?

3. Hány volt életben ápril 30-án? Hogy ebből megállapíthassuk, hány család méh esett az éhségnek áldozatul? A beérkező adatokat fel fogjuk terjeszteni a földmivelésügyi minisztériumhoz. Igen üdvös lenne, ha egy-egy községben összejevetelt tartanának a méhészek és a község összes méhállományát összeírják.

A kimutatásban fel kell tüntetni: a méhész nevét, lakását, utca, házszámát és a fentebbi adatokat.

A cukor-ügy.

A „Szegedvidéki Méhész-Egyesület“ a cukorközponttól közvetlenül 50 q kristálycukrot kapott méhek etetésére, az „Orsz. Méhészeti Egyesület Vezérképviselété“-től pedig 10 q-t és így összesen 60 q cukrot osztottunk szét 259 méhész között 5140 méhcsalád etetésére.

A földmivelésügyi minisztérium 47,187/917. XI. 3. számú rendeletével elrendelte, hogy a cukor csakis méhek etetésére használható és hogy méhcsaládonként két klgr. cukornál több ki nem adható.

A rendelet hozzánk március 17-én érkezett, de mi már előbb úgy jártunk el, hogy méhcsaládonként nem adtunk ki két kilónál több cukrot, egyrészt mivel kevesebb cukrot kaptunk, mint amennyi szükséges lett volna, másrészt több új tag jelentkezett. Maga a cukorközpont több vidéki tagot, akik hozzá fordultak, egyenesen hozzánk utasított kérelmével, akiket, amíg a készlet tartott, ki is elégitettünk, azonban többeket el kellett utasítanunk kérelmükkel, mert azok teljesítése lehetetlen volt.

Hogy mennyire szükség volt a cukorra, semmi sem igazolja talán jobban, mint az a helyzet, hogy a tél és tavasz folyamán a méhállomány 40—60 százaléka éhségnek esett áldozatul. Egy méhésznek 40 családból elhalt 28, egy másiknak 60-ból megmaradt kettő, egy harmadiknak, aki kizárólag méhészetéből élt, 38 családja teljesen elpusztult.

A cukor-ügyről az elnök ápril 7-iki választmányi ülésen részletes jelentést tett.

A választmány *Brunner Ödön* tagtársunk javaslatára *Vékes Imréné* urasszonynak, elnökünk bájos és végtelen munkás nejének, aki a cukor szétosztását 2—3—5 kilós mennyiségekre, sőt még a vidékre a postai továbbítást is intézte és egy teljes hónapig végezte ezt a férfi munka-

erejét igénylő fáradtságos teendőket, elismerő hálás köszönetét nyilvánította.

Többen fordultak hozzánk még ápril hó folyamán is cukorért. Tudatjuk az érdeklődőkkel, hogy az összes engedélyezett cukorkészletünket még március hóban szétoztottuk és már most senkinek sem tudunk cukrot adni. Okulva a tapasztaltakon, kérjük tagjainkat, hogy cukorszükségletüket mindig az ősz folyamán jelentsék be, mivel a méhek etetéséről különben sem ápril hóban kell gondoskodni, hanem már ősszel, amikor az első etetésnek meg kell történnie. Erről annak idején mindenre kiterjedő részletességgel kívánjuk tagjainkat tájékoztatni.

Tennivalók a méhesben.

Május hóban.

A nagy magyar Alföldön május a legfontosabb hónap a méhészetre. A tavaszi fejlődés legmagasabb fokát e hónapban éri el. A fák és mezők virágdiszben vannak; szorgos munkásaink az enyhe tavaszi léghen tulfeszített szorgalommal munkálkodnak.

Ez évben késői hidegek miatt méhcsaládjaink fejlődése is későbbre maradt. Az akácvirágzás, a főhordás május közepén szokott kezdődni; ha hirtelen melegek nem jönnek, úgy talán az idén későbbre marad a virágzása, ami előnyös volna, mert a rosszul telelt családok mégis jobban felerősödhetnek. A cukoretetéssel sok méhcsaládot meg lehetett menteni a pusztulástól, bár így is sok helyt 60—70 percent volt a veszteség. A pusztulás kis százalékát okozta a hideg és a vérhas, többnyire az éhség pusztított; s mint már a múlt számban is említettük, hogy ott is éhen pusztultak a méhek, ahol tavaly semmi mézet sem vettek el a méhektől. Az elmulthoz hasonló inséges esztendő már régen nem sujtotta a méhészetet.

Reméljük, hogy az idei késői tavasz fagymentes lesz s nem teszi tönkre a virágzást. Arra kell törekednünk, hogy minél előbb mentől több tagja legyen a méhcsaládnak, mert megegyszer annyi néppel bíró család aránytalanul sokkal többet hord, mint két félerőségű család. Ezért vigyázni kell, hogy a szaporítás fel ne akadjon. Az áprilisi erős hordás kiterjeszti a fiasítást, ezért gondoskodni kell, hogy a családnak legyen elegendő méze és a méhes közelében elegendő tiszta vize, vagy pedig a kaptárban levő itatókban legyen mindig elegendő friss víz. A fészek mindig elég bő legyen, hogy legyen elég hely a fiasításra.

Ha a család népesedik és a hely már szüknek bizonyul a család számára, úgy üres tartaléksejteket adjon be a méhész. Minden régibb méhésznek vannak tartaléksejtjei, amelyek közvetlenül a fiasítások után helyezendők el, utána még 1—2 mézeskeret jöjjön, úgy osszuk be a kereteket. Nagyon helytelen eljárás volna, ha a tartaléksejteket a fészek közepébe, tehát fiasításos keretek közé helyeznénk el. Igen sokan gyászos pusztulással fizették meg már tudatlan és helytelen eljárásukat, akik tudniillik így bővítették a fészket. Mert az anya nem tűr üres lépet a fészekben, ott tehát feltétlenül minden üres sejtet bepetéz. Gyakran megesik azonban nálunk, hogy tavasszal egyhetes hüvös, hideg, esős

idő következik. A fejlődésre kényszerített család nem képes fedni, melengetni a fiasítást, az megfázik és ilyenkor következik be a *költés-rothadás*, ez a legveszélyesebb betegség, amely ragályos, amely elterjed úgy is, hogyha ilyen méh szállott egy virágra, az utána jövő egészséges méh talpain elviszi a ragályos betegség bacillusait az egészséges családba, amely szintén megkapja ezt a rettentő betegséget, amelyben egy-két hét alatt elpusztul nemcsak az összes méhcsalád abban a méhészetben, hanem pusztulással fenyegeti mindazon méhállományokat, amelyek méhei közös területen jártak legelőre az egyetlen beteg család méheivel.

Semmi sem igényel tehát nagyobb vigyázatot a méhész részéről, mint a méhállomány fejlesztése.

Kérdések és feleletek.

Kérdés. Van-e a darazsak összefogdosásának még jobb és könnyebb módja?

Felelet. *Vánki* Imre tagtársunk erre nézve a következő feleletet adja: A darazsak pusztításához veszünk félliteres szűknyaku fehér palackot. Ebbe teszünk 4—5 centiméter rétegű cukros vizet. A palack nyakába fehér papirosból csövet illesztünk, még pedig oly módon, hogy a cső felső vége szinest legyen a palack szájával, az alsó fele pedig 3—4 centiméterrel lejjebb legyen az üveg nyakánál. Így a darázs soha nem találja meg a kijárást s mind fogva marad az üvegben. Az ily módon elkészített csapdát a méhkas körül többfelé elhelyezzük.

Időjárás.

A „*Meteor*“ április óról a következőket jelenti:

Április hó változási napjai: 7 száraz, esetleg hűvös; 17 szeles; 16 szeles, változó; 18 csapadékos; 20 szeles, változó; 21 enyhe; 22 szeles, enyhe; 26 meleg; 28 hűvös, szeles, tömörült foltok segítségével erősebben is leszállhat a hőmérséklet; 29 változó, szeles; 30 száraz jellegű, a bolygók állásainak befolyásától eredőleg.

28-ika körül ismét a hűvös, esetleg az erősebben leszállott hőmérséklet fejlődik ki, amidőn, ha tömör napfoltok keletkeznének a Napon s légkörünk azon erőhatásnak, amely e foltokat ott okozta, hatáskörébe esnék, úgy egy gyenge éjjeli fagy is létesülhetne.

Ezt követőleg változó, szeles jellegű időjárást várhatunk még.

IRODALOM.

A Kardos-rendszerű kaptár. Szerkesztőségünkhez érkezett számos tudakozó levélre vonatkozólag közöljük, hogy a közös röpnyilású kaptárokat tudomásunk szerint először *Kardos* János battonyai takarékpénztári tisztviselő valósította meg, aki rendszerét a „*Kardos-rendszerű kaptárok*“ című jeles munkájában le is írta. A könyv ára 1 korona, postaportó 20 fillér. Ez összeg beküldése ellenében a könyvet szerkesztőségünk is megküldi, ahol a könyv megrendelhető. Erről az igen érdeemes munkáról lapunk legközelebbi számában kivonatot fogunk közölni.

A Szegedvidéki Méhész-Egyesület

**Kasos méh-
családokat, sőt
egész méhészetek-
ket, méhsonkolyt
és mézet is állan-
dóan vásárol.**

**Ajánlatok pontos ármegje-
löléssel lapunk szerkesz-
tői tőségéhez intézendők. ≡**

Ha tudtam volna!

Ha a méhészkedést az
"ALFÖLDI MÉHÉSZET"
utmutatása szerint kezdi
meg, soha nem csalódik!

Ha én ezt tudtam volna!

≡ Kérjen mutatószámot. ≡

Kecskemét.

38. évf.

Szőlőszeti és Borászati Lap

Megjelen minden csütörtökön.

Előfizetési ára:	
Egész évre	12 kor.
Fél évre	6 kor.

Felelős szerkesztő:
MAURER JÁNOS
III. ker. 30—31. sz.

A „Szőlőszeti és Borászati Lap”, mely független, igaz és őszintén barátja, utbaigazítója és tanácsadója t. előfizetőinek, fennállása óta tárgyilagossá, gyakorlati, időszerű és változatos tartalmával kivívta magának azon helyet, hogy a szőlőtermelő és borkezelő magyar gazdaközönségnek nélkülözhetetlen szaklapja lett.

Állandó rovatok: Vezér- és szakkikkek, Tárca, Szemle, Vegyes, Kérdések és feleletek, Vidéki levelezés, Irodalom, Szerkesztői üzenetek, Hirdetések. Hirdetése a lap nagy elterjedésénél fogva biztos eredménnyel járnak. Mutatószámokat egyszerű megkeresésre szívesen küld a kiadóhivatal: **Kecskemét, Mária-utca 30—31. sz.** Ugyanott kapható:

- „A szőlő helyes ültetése” kötve 2.50, füzve 2.— K.
- „A szőlő helyes metszése” kötve 3.—, füzve 2.50 K.
- „Der richtige Rebenschnitt” kötve 2.50, füzve 2.— K.

Posta-ajánlási díj külön 25 fillér.